

በሎስ አንጀለስ የድንግል ግርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አመሠራረት ታሪክ

ግሳሲያ- በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የተጠቀሱት ዓመተ ምስረቶች በአውሮፓውያን የዘመን አቆጣጠር ላይ የተመሠረቱ ናቸው።

ኢትዮጵያውያን በታሪካቸው እንደሚታወቀው ቀደም ባለው ጊዜ ከሀገራቸው ወጥተው በባዕድ አገር መኖር አያስኛቸውም፤ አይሆንላቸውም ነበር። ሕዝባቸውን ወገናቸውን ሀገራቸውን እጅግ የሚወዱ ናቸው። አልፎ አልፎ ለከፍተኛ ትምህርት ወደ አውሮፓና አሜሪካ ይላኩ የነበሩት ኢትዮጵያውያን የመጡበት ተልዕኮ ተሳክቶ በፍጥነት ወደ ሀገራቸው የሚመለሱበትን ዕለት በከፍተኛ ናፍቆት ነበር የሚጠበቁት። እንዲያውም አንዳንዶቹ ትምህርታቸውን እንዳጠናቀቁ ሳይውሉ ሳያድሩ ወዲያውኑ ወደ ኢትዮጵያ ስለሚመለሱና በምረቃው ሥነ ሥርዓት ላይም ስለማይገኙ ዲግሪውም ሆነ ዲፕሎማው በፖስታ ነበር ወደ ኢትዮጵያ ከተመረቁበት ዩኒቨርሲቲ የሚላክላቸው።

ይሁን እንጂ ከየካቲት 1974 ዓ.ም ጀምሮ በኢትዮጵያ በተፈጠረው የፖለቲካ፣ የማህበራዊና የሌላም ጉዳይ መናጋትና መቃወስ ሳቢያ ከኖረበት ቀዬ እንኳን ወጥቶ ወደሌላ አካባቢ መኖር ጭንቅ የሚሆንበት ኩሩ ኢትዮጵያዊ ሕይወቱን ለማትረፍ ከሚወደው ሕዝብና ሀገሩ ተለይቶ ወደ ባዕድ አገር መሰደድ ግድ ሆኖበታል። በአሁኑ ጊዜ የኢትዮጵያ ሕዝብ በመላው ዓለም ተበትኖ ይታያል። ኢትዮጵያውያን ስደተኞች በብዛት ከሚኖሩባቸው አገሮች አንዱ የዩናይትድ እስቴትስ አሜሪካ ምድር ነው። በዚያ ቀውጢ ቀን የፍቅር እጁን ዘርግቶ የተቀበለን የአሜሪካ መንግሥትና ሕዝብ ታላቅ ባለውለታችን ነው።

የሰው ልጅ የማቴሪያል ወይንም ሥጋዊ ፍላጎቶችን ብቻ በማሟላት ከቶ ረክቶ መኖር አይችልም። በወንጌልም እንደ ተጻፈው ሰው በዳቦ ብቻ መኖር አይችልም። ለመንፈሳዊ ሕይወቱ መንፈሳዊ ፍላጎቶች በአንጻሩ መሟላት ይኖርባቸዋል። ይህ የረጅም ጊዜ የክርስትና እምነት ተከታይ ሕዝብ የትም የት ይኑር በቋንቋውና በባሕሉ ፈጣሪውን የሚያመልክበት ቤተ እግዚአብሔር (ክርስቲያን) ያስፈልገዋል። እንዲሁም የተወለደው ሕፃን ሀብተ መንፈስ ቅዱስን የሚያገኝበት የሥርዓተ ጥምቀት አገልግሎት፣ ሙሽሮች ቃል ኪዳን የሚለዋወጡበት የሥርዓተ ተክሊል አገልግሎት ወዘተ... ያስፈልጉታል።

ወደዚህ ወደ ሎስ አንጀለስ ለመጡት ለመጀመሪያዎቹ ኢትዮጵያውያን ምእመናን የተጠቀሱትን መንፈሳዊ አገልግሎቶች ማግኘት ቀላል አልነበረም። የነበራቸውም ብቸኛ ምርጫ ወደ ግብፃውያን ቤተ ክርስቲያን መሄድ ነበረ። ምንም እንኳን በሃይማኖት ከግብፅ ኮፕቲክ ቤተ ክርስቲያን ጋር አንድ ብንሆንም ቋንቋው ባሕሉ ሥነ ሥርዓቱ ለኢትዮጵያዊው ምእመን እንግዳ ነገር ነበር።

በሎስ አንጀለስ ከተማ ነዋሪ ለነበሩት ለጊዜው በቁጥር እጅግ አነስተኛ ለነበሩት ኢትዮጵያውያን ምእመናን ለመጀመሪያ ጊዜ የአምልኮተ እግዚአብሔር አገልግሎት መስጠት የተጀመረበት ጊዜ 1979 ዓ.ም ሲሆን አድራሻውም 300 E. 119th St, Los Angeles, CA 90016 ነበር። መንፈሳዊ አገልግሎት መስጫው የተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን የሚል ስያሜ ነበረው፤ ሆኖም በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት መሠረት የተሟላ መንፈሳዊ አገልግሎት የመስጠት አቅም ገና አልነበረውም። መንፈሳዊ አገልግሎት ይሰጡም የነበሩት ሁለት ኢትዮጵያውያን ያልሆኑ ካህናት ነበሩ። እነዚህ የተጠቀሱት ሁለቱ ካህናት የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ዶክትሪንና ሥርዓት በሚችሉት አቅም አጥንተው ከምዕራብ ሀገሮች ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ከአቡነ ይስሐቅ ሥልጣን ከህነት የተቀበሉ ናቸው። ከሎስ አንጀለስ ታይምስ ጋዜጣ (Los Angeles Times) የቤተ ክርስቲያኗን መቋቋም አንብበው ወደ ተጠቀሰው ሥፍራ ለመጀመሪያ ጊዜ የሄዱት ኢትዮጵያዊ ከቤተ ክርስቲያናችን ነባር አባል አንዱ የዚያን ጊዜው የዩኒቨርሲቲ ዩኒቨርሲቲ ተግሪ ዶ/ር ሰሎሞን ገብረ ክርስቶስ ነበሩ። በእሳቸውናበሌሎችም አማካኝነት ዜናው በኢትዮጵያውያን ምእመናን ዘንድ ተሰራጨ። በዚህም ጊዜ በቺካጎ የትምህርት ገበታ ላይ ለነበሩት ለሊቀ ሊቃውንት ተክለ ሚካኤል (ነሲቡ) ታፈሰ መጥተው መንፈሳዊ አገልግሎታቸውን እንዲያበረክቱ ቤተክርስቲያኗ ጥሪ አቅርባላቸው መጡ።

ቀስ በቀስም የምእመናኑ ቁጥር እየጨመረ መጣ። ቀጥሎም የቤተ ክርስቲያኑን እንቅስቃሴ ለማሳደግና እርዳታም ለማስተባበር ያመች ዘንድ አንድ የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ተመሠረተ። ከዚያም በኋላ አንዳንድ ለውጦች ቢደረጉበትም የመጀመሪያውን የመተዳደሪያ ደንብ ረቂቅ የነደፈውም ይህ ኮሚቴ ነበረ። የኮሚቴውም አባላት የሚከተሉት ምእመናን ነበሩ፡

1. እማሆይ ኢየሩሳሌም ደሕኔ
2. ዶ/ር ተስፋ ወሰኔ
3. ወ/ሮ ፀሐይቱ ገ/ሥላሴ
4. አቶ ጌትነት አለበል
5. ዶ/ር ሰሎሞን ገ/ክርስቶስ

6. ወ/ሮ መሠረት የማነ
7. ወ/ሮ ገነት አድነው
8. አቶ አዳሙ አማረ
9. አቶ ገብረ እግዚአብሔር

መንፈሳዊ አገልግሎቱ ለጥቂት ወራት ከቀጠለ በኋላ በነባሮቹ አሜሪካውያንና ኋላ በመጡት ኢትዮጵያውያን መካከል አንዳንድ አለመግባባትና የሥራ አፈጻጸም ችግሮች ስለተፈጠሩ ኢትዮጵያውያን ምእመናን ለቀው ወጡ። ከዚያም ሮበርትሰን ላይ የሚገኘውን የግብፅ ቤተ ክርስቲያን እማሆይ ኢየሩሳሌም ከሊቀ ሊቃውንት ጋር ሆነው በማነጋገር በየሳምንቱ ቅዳሜ እንድንጠቀምበት ተፈቀደልን። ይህም ለመበተን በመቃረብ ላይ ለነበሩት ኢትዮጵያውያን ምእመናን ከፍተኛ ብሥራት ነበረ። ይህም የሆነው በ1980 ዓ.ም ነው። የቤተ ክርስቲያኑም መጠሪያ ስም «ቅድስት ማርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን» እንዲሆን የተወሰነው ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ነው። ስያሜውም የመነጨው ከሊቀ ሊቃውንት ተክለ ሚካኤል ነው። እማሆይ ኢየሩሳሌም ደኅኔ ቤተ ክርስቲያኗን ለማስፈቀድ ቀደም ብሎም ካህን ለማግኘት ከአቡነ ይስሐቅ ጋር በመጻጸፍ ያደረጉት ጥረትና ድካም ይህ ነው ተብሎ ለመግለጽ የሚያስቸግር ነው። አቶ ጌትነት አለበልም የጥረቱ ተካፋይ ነበሩ። ሊቀ ሊቃውንትን የሚረዳቸው ተጨመረ ሌላ ካህን ስላልነበረ በጸሎተ ቅዳሴ ጊዜ አቶ ፍስሐ ገብረ እግዚአብሔር ከመቅደስ ውጭ ሆነው እንደ ዲያቆን ያገለግሉ ነበር።

በዚህን ጊዜ የሚከተሉት አባላት ያሉበት አንድ ሥራ አስኪያጅ ኮሚቴ ተመሠረተ፡-

1. ሊቀ ሊቃውንት ተ/ሚካኤል (ነሱ) ታፈሰ	ሊቀ መንበር
2. አቶ አርአያ ጎበዜ	ም/ሊቀ መንበር
3. አቶ ዘውዴ ለማ	ዋና ጸሐፊ
4. እማሆይ ኢየሩሳሌም ደኅኔ	አባል
5. አቶ ጌትነት አለበል	አባል
6. አቶ ኃይለ ጊዮርጊስ አስፋው	አባል
7. አቶ ፈቃደ ሥላሴ መስፍን	አባል
8. ወ/ሮ መንበረ ኃይለ ጊዮርጊስ	አባል
9. ወ/ሮ መሠረት የማነ	አባል

ኮሚቴው ስብሰባውን ያካሄድ የነበረው ቀደም ሲል በአባላቱ ቤት ኋላም ለሊቀ ሊቃውንት በተከራየላቸው ቤት ነበር። ግብግብ ያሉ የቤተ ክርስቲያኑ ባለቤቶች ጥቃቅን ምክንያቶች በመደርደር በአንድ ወቅት ቤተ ክርስቲያኑን ከመጠቀም አግደዋቸው ነበረ ከልምምጥ በኋላም እንደገናም ተፈቀደላቸው። በሌላ በኩል አገልግሎቱ ከአሁኑ ይልቅ ቅዳሜ የመሰጠቱ ጉዳይ የራሱ የሆነ ችግር ነበረው። ከምእመናን ለአንዳንዶቹ ቅዳሜ የሥራ ቀን ስለነበረ ለሌሎቹም የግል ጉዳያቸውን የሚያከናውኑበት ዕለት በመሆኑ እመች አልነበረም። በመሐሉም ሊቀ ሊቃውንት ትምህርታቸውን ለመክታተል ወደ ቺካጎ ተመለሱ።

በዚህን ጊዜ የኩሚቴው አባላት በተለይም አቶ አርአያ ጎበዜና እማሆይ ኢየሩሳሌም ተስፋ ባለ መቁረጥ ካህን ለማግኘት ከአቡነ ይስሐቅና ከሌሎችም ጋር መጻጸፍ ቀጠሉ። የሥራ ምድባቸው ዌስት ኢንዲስ የነበረው በወቅቱ ዕረፍት ላይ የነበሩት አባ ሐዲስ በጊዜያዊነት እንዲያገለግሉ ተደረገ። ወዲያውኑም አባ ኅሩይ የተባሉ ካህን ተተክተው ማገልገል ጀመሩ። በዚያኑ ጊዜ ማለትም በ1981 ዓ.ም ቤተ ክርስቲያኑ ከግብጻቹ በመለየት አድራሻውን በኩክራን ጉዳና በሚገኝ አንድ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በጥገኝነት መሠረተ።

ጥቂት ቆይቶም አባ ወ/ሰማያት አሉላ በሰደት ከነበሩበት ሀገር ከሱዳን ቀጥሎም መምህር መንግሥቱ ንጉሤ ከኢየሩሳሌም በመምጣት ለተፈጠረው የካህን እጥረት መፍትሔ አስገኙ (እነዚህ ሁለት አባው ካህናት እስካሁንም ለመላው የሎስ አንጀለስ የኦርቶዶክስ ምእመናን ከሃያ ዓመታት በላይ በቅንነትና በትጋት በማገልገል ላይ ይገኛሉ። የተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ከተቋረጠ በኋላም ቀሲስ አማረ መንግሥቱ በፈቃደኝነት መጥተው ከሁለቱ ካህናት ጋር አብረው አገልግለዋል። ከዕለት ወደ ዕለት የምእመናን ቁጥር እየጨመረ መጣ። በዚያውኑ መጠን ምእመናኑ በቤተ ክርስቲያን የወደፊት እድገት ያላቸው ተስፋና አለኝታ መጠቀሙ። ክብረ በዓል ሳይኖር በተራው የሰንበት (የእሁድ) ቀን ከሙዳየ በረከት እስከ አምስት ሺህ ድረስ ወይንም ከዚያ በላይ የተሰበሰበበት ጊዜ ነበረ። ምንም እንኳን እያንዳንዱ ምእመን ቤተ ክርስቲያኗን ለማጠናከር የከፈለው መሥዋዕትነት በቀላሉ የማይታይ ቢሆንም እዚህ ላይ ሊጠቀስ የሚገባው በተለይ ከዚህ ዓለም በሞት የተለዩት አቶ አርአያ ጎበዜ የደከሙት ድካም ያበረከቱትም አስተዋጽዖ ምንም ጊዜም የማይዘነጋ መሆኑ ነው።

ከዚህም ቀጥሎ በካሊፎርኒያ ስቴት ለመጀመሪያ ጊዜ በሕግ ታውቆ የተመዘገበው የአመራር ቦርድ በምእመናን ተመርጦ ተቋቋመ። አባላቱም የሚከተሉት ነበሩ፡-

ድንገል ማርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሎስ አንጀለስ

- 1. አቶ ፍሰሐ ገ/እግዚአብሔር ሊቀ መንበር
- 2. አቶ ተፈራ ኃይሌ ም. ሊቀ መንበር
- 3. አቶ ሞገስ ሸፈራው ሞና ጸሐፊ
- 4. ወ/ሮ የኔወርቅ አለማየሁ አባል
- 5. አቶ ሐዲስ ሐጎስ አባል
- 6. ወ/ሮ የምሥራች አግዴ አባል
- 7. ወ/ሮ ማርታ ነጋሽ አባል
- 8. አቶ ሰይፉ መኮንን አባል

ይህ ቦርድ አስተዋይነትና ትእግስት በተሞላበት የአመራር ችሎታና ስልት በቤተ ክርስቲያኑ ታሪክ ውስጥ እጅግ አስቸጋሪ የነበሩትን መሰናክሎችና የፈተና ወቅቶች ከምእመናኑ ጋር ያሳለፈ ነው። ምእመናኑን በማስተባበርም ለመጀመሪያ ጊዜ ቤተ ክርስቲያኑ የራሰዋ የሆነ ሕንጻ ባለቤት እንድትሆን ያበቃት ነው። በአጠቃላይም በቤተ ክርስቲያኗ የእድገት ታሪክ ውስጥ ይህ ቦርድ ከፍተኛ ድርሻ የሚሰጠው ነው።

እንዲሁም ከነባር አባላት መካከል ዶ/ር ጌታቸው መካሻ፣ አቶ ዘውዴ ለማ፣ አቶ ይልማ ዳኘ፣ ዶ/ር ሃጎስ ኃብተዝጊ፣ አቶ መርዕድ ማንያዘዋል ሌሎችም ሰማቸው ያልተጠቀሰ አባላት የቤተ ክርስቲያንን ደንብ ባሻሻለ ኮሚቴ፣ ባስመራጭ ኮሚቴ፣ ባዛውንት ኮሚቴ ወዘተ በአጠቃላይም የቤተ ክርስቲያኑን እድገትም ሆነ ችግር በሚመለከቱ ጉዳዮች ሁሉ በተለያዩ ጊዜያት በቅንነት አገልግለዋል። እያገለገሉም ነው። በተለያዩ ምክንያቶች በአሁኑ ጊዜ ከኛ ጋር የሌሉ እንደነ ሲሰተር ፋንታዬ አሻግራ የመሳሰሉት ለቤተ ክርስቲያናችን እድገት አስተዋጽኦ አድርገዋል።

ነዋሪነታቸው እና መደበኛ አገልግሎት የሚሰጡበት ኒውዮርክ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ቢሆንም አባ ጳውሎስ በእንግድነት እየተጋበዙ አልፎ አልፎ ሎስ አንጀለስ በመምጣት ለምእመናኑ መንፈሳዊ አገልግሎት ይሰጡ ነበረ። ለቤተ ክርስቲያኗ የወደፊት እድገት ምእመናኑን በማስተባበር በተለይም ወንጌልን በማስተማር ይረዱናል በሚል እምነት የአባ ጳውሎስ አገልግሎት ሰፋ ባለ ሁኔታ ይቀጥል የሚል ሀሳብ ካንዳንድ ምእመናን መጣ ሆኖም ጉዳዩ በተለያዩ ምክንያቶች ወዲያውኑ ከፍተኛ ተቃውሞ አሰከተለ። ከዚያም «አባ ጳውሎስ እየመጡ ያገልግሉ» እና «አይምጡብን» በሚሉት ሁለት ፍጹም ተቃራኒ ሐሳቦች ላይ ተወያይቶ ውሳኔ ለመስጠት ያመራር ቦርዱ የአባል ምእመናን ጠቅላላ ጉባኤ ጠራ። የቤተ ክርስቲያኗን የወደፊት እድገት ለማየት በከፍተኛ ተስፋ ላይ ለነበሩት ምእመናን ጉዳዩ ቀላል ፈተና አልነበረም። እንደተፈራውም በቤተ ክርስቲያኗ ታሪክ ውስጥ አሳዛኝ ሁኔታ ተፈጠረ። በቀረቡት በሁለቱ የውሳኔ ሐሳቦች ውጤት ምክንያት ቤተ ክርስቲያኗ ከሁለት ተከፈለች። አንደኛው «ቅድስት ማርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን» የሚለውን መጠሪያ እንደያዘች ያለችው ስትሆን ሁለተኛው መከፈሉ እንደተከሰተ «ቅድስት ማርያም የኢትዮጵያ ጥንታዊት ቤተ ክርስቲያን» በአሁኑ ጊዜ ግን «ድንግል ማርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን» በመባል የምትታወቀው ናት። ከዚህ በታች የሚከተለው ጽሑፍ የሚያተኩረው ድንግል ማርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ ይሆናል።

ከመከፋፈሉም በኋላ «ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ» የሚለውን ሐረግ መጠቀምን በሚመለከት ጉዳይ ሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት ለዓመታት በፍርድ ቤት ተሟግተዋል። ከሁለቱም ወገን ለጠበቃ ከፍተኛ ወጪ ተደርጓል። የጠበቃ ወጪን በሚመለከት የቤተ ክርስቲያኗ የገንዘብ አቅም በጠበቆቹ ግምት ለጊዜው አስተማማኝ ሆኖ ባለመገኘቱ በሥራ አስኪያጁ ቦርድ ውስጥ በወቅቱ አመራር ላይ የነበሩት አቶ ፍሰሐ ገብረ እግዚአብሔር (ሊቀመንበር) እና አቶ ተፈራ (ም. ሊቀመንበር) እንዲሁም የገንዘብ አስተዋጽኦ ንዑስ ኮሚቴ ሊቀመንበር ወ/ሮ ዕገነት መካሻ የግል ንብረታቸውንና ክሬዲት ካርዶቻቸውን በቤተ ክርስቲያኗ ስም ዋስትና አስይዘዋል።

ለመሆኑ ለዚያ ሁሉ አለመግባባትና ከእንደዚያ ዓይነት አስከሬ ደረጃ ላይ ለመድረስ ትክክለኛ መንሥራዎ ምን ነበረ ወይም ማን ነበረ የሚለውን ጥያቄ ለጊዜው ወደ ጉን እንተወዋለን። ይሁን እንጂ ጥሩው ዜና ያ ለዘመናት ተጋርጦ የቆየው ያለመግባባት ግርዶሽ ተወግዶ በአሁኑ ጊዜ በሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት መካከል ሰፍኖ የሚታየው መፈቃቀር መደጋገፍ፣ መተሳሰብ እጅግ የሚያስደስት መሆኑ ነው። ከምእመናኑ ቁጥር ብዛት የተነሳ ተግባራዊ ለማድረግ ስለሚያስ ቸግር ካልሆነ በቀር የሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት ምእመናን ተጠቃልለው በአንድ ቦታ በአንድ የቤተ ክርስቲያን ሕንጻ የማይገለገሉበት ምንም ምክንያት የለም። ይህን ለማየት ይህን ለመመስከር ያበቃንን ከሃሊና የፍቅር አምላክ እግዚአብሔርን እናመሰግናለን።

ከመከፋፈሉ ቀጥሎ በድንግል ማርያም ቤተ ክርስቲያን የተከሰተው ችግር የካህናትና የሰባክያን ማጣት ጉዳይ ነበር። ችግሩንም ለጊዜው ለመቋቋም ከምእመናኑ መካከል መጠነኛ የመንፈሳዊ ትምህርት የነበራቸው ተራ ገብተው በየሳምንቱ እሑድ ትምህርት እንዲያቀርቡ ተደረገ። ይህ በእንዲህ እንዳለ ለሕክምና ከኢትዮጵያ መጥተው የነበሩ አባ ኪሮስ

የሚባሉ ካህን እንዲሁም በሰደት ከሱዳን ምድር መጥቶ እዚህ ይኖር የነበረው አፈወርቅ በዲቁና በጊዜያዊነት ማገልገል ጀመሩ። ሁለቱ ካህናት ከለቀቁ በኋላ፣ መምህር ገብረ ሥላሴ ከግብጽ ገዳም፣ ቀሲስ ተስፋዬ አያሌው (የዚያን ጊዜው ዲያቆን ተስፋዬ)፣ እንዲሁም አባ ኢሳይያስ (በአሁን ጊዜ የአክሱም ሊቀ ጳጳስ) እና ቀሲስ ሙሴ በመምጣት አገልግሎታቸውን ቀጠሉ።

መምህር ገብረ ሥላሴና ቀሲስ ተስፋዬ ያለ ረዳት ካህን ብቻቸውን ለአንዲትም ሰንበት ቅዳሴ ሳይታገል ረዘም ላለ ጊዜ አገልግለዋል። በተለይም መምህር ገብረ ሥላሴ ቤተ ክርስቲያኗ በከፍተኛ ፈተና በተወጠረችበት ወቅት ለምእመናኑ አባታዊ ምክር በመለገስ መረጋጋት እንዲሰፍን ታላቅ አስተዋጽኦ አድርገዋል። በዚህም መሠረት ካህን የማግኘቱ ችግር ውሎ አድሮ መፍትሔ አገኘ። በዚህን ጊዜ ሁሉ መንፈሳዊ አገልግሎቱ ይካሄድ የነበረበት ቦታ በተለያዩ ጊዜ ለተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት መጠነኛ ወርኃዊ ኪራይ ከፍለን በጥገኝነት በመኖር ነበር። በውላችን መሠረት ባለንበረቶቹ በማይጠቀሙበት ሰዓት ማለትም ዘወትር እሑድ እስከ አራት ሰዓት (10:00AM) የጸሎተ ቅዳሴውንና ሌላውንም ተጨማሪ አገልግሎታችንን አጠናቀን በአስቸኳይ ሥፍራውን አጽድተን ለባለቤቶቹ መልቀቅ ነበረብን። በነበረውም ጥድፈያ ምክንያት ብዙውን ጊዜ ለዕለቱ በመርሐ ግብሩ ከታቀዱት ወስጥ አንዳንዶቹን መሰረዝ ግድ ነበር። ከሥርዓቱ ፍጻሜ በኋላ በነበረው አጭር የቀርስ ሰዓትን በሚመለከትም እንዲሁ ተመሳሳይ ችግር ነበር። የቆረሱትን ሳይበሉ መውጣት የተለመደ ነበር። ዘወትር ቅዳሜ ለእሑድ አጥቢያ ከሰዓት በኋላ ከምእመናን አንዱ ወደ ቤተ ክርስቲያኑ በመሄድ መጋረጃውንና ሌሎችንም አስፈላጊ ዝግጅቶች ያከናውናል። ዓለማውም፣ ሥርዓቱ የሀገራችን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ይዘት እንዲኖረው ነው። ንዋያ ቅድሳቱ በክፍል ይቀመጡ የነበረው በካህናቱ መኖሪያ ቤት ነበረ። ምንም ያህል ከፍተኛ ጥንቃቄ ቢደረግም አንዳንድ ጊዜ አገልግሎቱ ሊጀመር ጥቂት ደቂቃ ሲቀረው አንድ ተረሰቶ ሳይመጣ የቀረ ነገር ይኖራል። ይህም ሁኔታ ችግሮችን ይፈጥር ነበር።

ያስጠጉን ባለንበረቶች በጥቃቅን ምክንያቶች እንደንለቅ ማስጠንቀቂያ ይሰጡን ነበር። ያስወጡንም ጊዜ አለ። በእኛም በኩል አልፎ አልፎ ስህተት ይደረግ ነበር። ይህም ሁኔታ ለምእመናኑ ስለሚቀርበው መንፈሳዊ አገልግሎት የረጅም ጊዜ እቅድ ለማውጣትና ንብረትም ለማፍራት አላስቸለም። እርግጥ የችግሩ ዘለቂታዊ መፍትሔ የራስ መገልገያ ቤተ ክርስቲያን መግዛት ነበረ። ይሁን እንጂ ይህን ተግባራዊ ለማድረግ በወቅቱ ችግሮች ነበሩ። የምእመናኑ ቁጥር ከማነሱ በተጨማሪ አብዛኞቹ በዝቅተኛ ገቢ የሚተዳደሩ ነበሩ። ከባንክ ለቤተ ክርስቲያን ሕንፃ መግዣ የገንዘብ ብድር ለማግኘት ደግሞ ቤተ ክርስቲያኗ ከዚሁ ቀደም ተበድራ ያላንዳች ችግር የከፈለች እንደነበረች የሚያሳይ የክሬዲት ዘገባ (CREDIT HISTORY) ማሰረጃ አልነበረም። በተጨማሪም በኢትዮጵያውያን ማኅበረሰብም ሆነ አብያተ ክርስቲያናት አካባቢ በተደጋጋሚ የተከሰተው የመከፋፈልና የመለያየት ጉዳይ አንዳንዶች ምእመናን ተስፋ እንዲቆረሙና በኅብረትና በአንድነት አሠራር ላይ አመኔታ እንዲያጡ ስለደረገ በመጠኑ የተሻለ ገቢ የነበራቸው ጥቂቶች ምእመናን ቢኖሩም የልግና እጆቻቸውን ከመዘርጋት እንዲቆጠቡ አድርጓቸዋል። ለቤተ ክርስቲያኗ ገቢ ለማስገኘት በተደረገው የማያቋርጥ ጥረት በተለያዩ ጊዜያት የተለያዩ ዝግጅቶችና ፕሮግራሞች በሙሉ አንጀለስ ከተማና አካባቢዋ ለሚገኙ ነዋሪዎች እንዲቀርቡ ተደርገዋል።

ከብዙ ጥረትና ትግል በኋላ ከሠላሳ የማይበልጡ ምእመናን በግንቦት ወር 1989 በወ/ሮ ዘነበች እሸቱ ና ባለቤታቸው አቶ ሰሎሞን መኖሪያ ቤት በመሰብሰብ ለቤተ ክርስቲያን ሕንፃ መግዣ መነሻ የሚሆን በድምሩ \$38,000 ዶላር ለማግኘት እያንዳንዳቸው ቃል ገቡ። ከዚያም የገንዘብ አስተዋጽኦውን ሥራ በሰፊው የሚያስተባብር በወ/ሮ ዕዕ ገነት መካሻ የሚመራ በሥራ አስኪያጅ ቦርድ ሥር አንድ ኮሚቴ ተመሠረተ። ለሕንፃውም መግዣ ቋሚ ወርሃዊ የገንዘብ አስተዋጽኦ ለማድረግ ምእመናኑ ቃል የሚገቡበት ቅጽ እንዲሞሉ ተደረገ። በዚህም መሠረት ክፍያው ከሐምሌ 1991 ዓ.ም ተጀመረ። ይህ ከሚቴ የተጣለበትን ኃላፊነት ለመወጣት በከፍተኛ ትጋት የቅስቀሳውን ሥራ ቀጠለ። ምእመናኑም ተባባሪነታቸውን በተግባር አስመስከሩ። ሥራ ያላቸው ገንዘባቸውን፣ ገቢ የሌላቸው የአንገታቸውን ወርቅ የጣታቸውን ቀለበት፣ የጀርላቸውን ጉትቻ አበረከቱ። ይሁን እንጂ ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው ያለበቂ ዋስትና በመጠነኛ ወለድ የሚያበድር ፈቃደኛ ባንክ ለማግኘት አልተቻለም። የአመራር ቦርዱ ለችግሩ ዘለቂታዊ መፍትሔ ለማግኘት ጥረቱን ያለተስፋ መቁረጥ ቀጠለ። በዚህም መሠረት ጁላይ 15 ቀን 1991 ዓ.ም (በ 4544 S.Compton Ave. የሚገኘውን) አሁን የምንገለገልበት የቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ከባንክ በከፍተኛ ወለድ በተገኘ ብድር በ\$495,000 ዶላር ተገዛ። ይህ ታላቅ የቤተ ክርስቲያኗ የታሪክ ዓምድ ነበር። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድም በሰሜን አሜሪካ ምድር በራሳቸው የቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ለመገልገል ምእመናኑን የመጀመሪያዎቹ አድርጓቸዋል። የአዋሽ፣ የመሶብ የመርካቶ የሮዝሊን ምግብ ቤቶች የሰላም ገበያ እና ሲ ኤንድ ኬ የግሪክ መደብር በዚያ የችግር ጊዜ ላቀረብንላቸው የእርዳታ ጥያቄዎች ሁሉ ተባባሪዎቻችን ስለነበሩ በዚህ አጋጣሚ ልናመሰግናቸው እንወዳለን።

ከላይ የተጠቀሰው ሕንፃ በቅርጹና በይዘቱ የሀገራችንን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን እንዲያንፀባርቅ በማሰብ መጠነኛ መስተካከል ከተደረገለት በኋላ ከነሐሴ 1991 ዓ.ም ጀምሮ በአገልግሎት ላይ ውሎ ይገኛል። መቅደሱን በማሻሻል መድኃኔ ዓለም እኅትማማች የጽዋ ማኅበርና አቶ ነጻረ፤ እንዲሁም ቅጥር ግቢውን አስፋልት በማልበስ አቶ ኤልያስ መሸሻ ወጪውን ሸፍነዋል። በዚህም ለዘመናት ምእመናኑን ሲያሳሰብና ሲያስጨንቅ የነበረው ከቦታ ወደ

ቦታ የመንከራተትና የመጣብ ትግር በእግዚአብሔር ፈቃድ መፍትሔ አግኝቷል። መንፈሳዊ አገልግሎቱም አደገ። ብዙ ሳይቆይ እስከዚያን ጊዜ ያልነበረ በቤተ ክርስቲያን እና በአባ ጳውሎስ መካከል አለመግባባት ተፈጠረ ወዲያውኑም አባ ጳውሎስ ለሹመት ወደ ኢትዮጵያ ሄዱ። ቀጥሎም በአባ ጳውሎስና በቤተ ክርስቲያን መካከል ከተፈጠረው አለመግባባት ጋር በተያያዘ ምክንያት ከምእመናኑ አንድ ቡድን ከአንድ ካህን ጋር በመገንጠል ለብቻው ሌላ ቤተ ክርስቲያን መሠረተ (ይህም የተገነጠለው ክፍል ብዙ ሳይቆይ እንደገና ከሶስት ቤተ ክርስቲያን ተከፍሏል)።

በመደጋገም የተከሰተው ድርጊት ያሳዘናቸውና ያስቆጣቸው አንዳንድ ምእመናን በፈቃዳቸው ከቤተ ክርስቲያን ተለዩ። በቤተ ክርስቲያን እድገትና አንድነት ላይ ሠፍኖ የነበረውን ብሩህ ተስፋ አጠያያቂ አደረገው። የእያንዳንዱ ምእመን ከቤተ ክርስቲያን መገለል ማለት ከዚያ ምእመን ይሰበሰብ የነበረው ወርገዊ የአባልነትና የሕንፃ መዋጮ በዚያኑ መጠን ይቀንሳል ማለት ነው። አዲስ ለገዛነው ሕንፃ በየወሩ መክፈል ያለበት የባንክ እዳ አፍጥሞ እየመጣ ነው። ውጥረቱ ቀላል አልነበረም። ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው ባበዳሪ ባንኮች ዘንድ ስለ ቤተ ክርስቲያናችን የመክፈል አቅም የተሰጠው ግምገማ እጅግ ዝቅተኛ ስለነበረ በገባነው ውል መሠረት ወለዱም ሆነ ወርገዊ ክፍያው ቀላል አልነበረም። በተጨማሪም እስከ ሐምሌ ወር 1994 ዓ.ም ድረስ በአንድ ጊዜ መክፈል ያለበት \$110,000 ክፍያ ግዴታ (BALOON PAYMENT) ነበረብን።

የመጀመሪያውን ቦርድ የተካው ሁለተኛው ቦርድ ወዲያውኑ ጠቅላላ ጉባኤ በመጥራት በተለይም የባንኩን ብድርና ክፍያ በማስመልከት የጉዳዩን አሳሳቢነት አስረዳ በተጨማሪም ይበጃል ብሎ የሚያምንበትን አመራጭ መፍትሔ ለጠቅላላው ጉባኤ አቀረበ። የቀረበው አማራጭ መፍትሔ ከሌላ ባንክ የተሻለ ውል ለመደራደር የሚያስችል አስቸኳይ ልዩ መዋጮ ምእመናኑ እንዲያደርጉ የሚጠይቅ ነበረ። ጠቅላላው ጉባኤ ሐሳቡን በሙሉ ድምፅ ደገፈው። እንደታወቀውም ከሌላ ባንክ በመጠነኛ ወለድ በመደራደርና አስፈላጊውን የገንዘብ ብድርም በማግኘት ከፊተኛው ባንክ ቤተ ክርስቲያን የሚፈለግበት ዕዳ በሙሉ ተከፈለ። ሂሳቡ ተዘጋ ከዚያም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ነገሮች እንደገና ቀስ በቀስ ጥሩ አቅጣጫና መስመር መያዝ ጀመሩ።

ለሥራ አፈጻጸምና ቅልጥፍና እንዲያመች በአመራሩ ቦርድ ሥር የተደራጀት የልዩ ልዩ መንፈሳዊ አገልግሎት ንኡሳን ኩሚቴዎች በተለይም የትምህርት ኩሚቴ፣ ሃይማኖት አበው የወጣቶች የሰንበት ት/ቤት ኩሚቴ፣ የሕዝብ ግንኙነትና ማሳበራዊ ጉዳይ ኩሚቴ ከምንጊዜውም ይበልጥ በመጠናከር ከፍተኛ እንቅስቃሴ አድርገዋል።

በቤተ ክርስቲያን የወንጌል አገልግሎት ታሪክ ውስጥ ሊጠቀስ የሚገባው የወጣቱ ሐዋርያ የአባ ወልደ ትንሣኤ አያልነህ በዚያ ወቅት በአሜሪካ ምድር በተለይም ቤተ ክርስቲያናችን በተቆረቆረችበት በሎስ አንጀለስ ከተማ እንደ ንጋት ኮከብ ብቅ ማለት ነው። መምህሩ ከእግዚአብሔር ባገኙት ልዩ የማስተማር ተውሳዕ የአሜሪካን ምድር አነቃንቀውታል። አገልግሎታቸው በሎስ አንጀለስ ከተማ ብቻ ሳይወሰን በመላው የአሜሪካ ምድር በካናዳና በመጠኑም በሀገራችን በኢትዮጵያ ጭምር ተዳርሷል። በአገልግሎቱም ጥራትና ስፋት መጠን በአጭር ጊዜ ውስጥ የምእመናኑ ቁጥር በአራት እጥፍ ከማደጉ በላይ እያንዳንዱ ምእመን ስለ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ሥርዓት አጥጋቢ ዕውቀት ለማግኘት በቅቷል።

በተለያዩ ጊዜያት በነበሩት የትምህርት ኩሚቴዎችም አማካይነት በአባ ወልደ ትንሣኤ የሚሰጠው የወንጌል አገልግሎት በእቅድ ተዘጋጅቶ ሥልጣኔ ባሰገኘው የትምህርት ማሰራጨ ዘዴዎች ሁሉ በሰፊው ተናኝቷል።

መጽሐፍ ቅዱስን (የአማርኛውን ቅጅ) በብዛት ከኢትዮጵያ በማስመጣትና ለምእመናኑ እንዲዳረስ በማድረግ ቀደም ባለው ጊዜ ይታይ የነበረው እጥረት እንዲወገድ ሆኗል። የምእመናንን ተሳትፎ ለማሳደግም የቅዳሴ ተሰጥቶ፣ ልዩ ልዩ ያሬዳዊ ዜግዎች፣ እንዲሁም የአማርኛ መዝሙሮች በትንሽ መጽሐፍ መልክ ተዘጋጅተው ለምእመናኑ በአገልግሎት ላይ እንዲውሉ ተደርጓል።

ተተኪውን ትውልድ በማዘጋጀት ረገድ ወጣቶቹን በሰንበት ትምህርት ቤት በማደራጀት አስፈላጊውን ትምህርት ቤተ ክርስቲያን በመስጠት ላይ ትገኛለች። በተጨማሪም እዚህ የተወለዱት ሕፃናት የሀገራቸውን ቋንቋ፣ ፊደል፣ ሃይማኖት ታሪክ፣ ባሕል ... ወዘተ እንዲማሩ ጥረት እየተደረገ ነው።

ቀደም ባለው ጊዜ በተለያዩ ምክንያቶች ወደተለያዩ እምነቶች የኩበለሉባትን ልጆቿን ቤተ ክርስቲያን ቀስ በቀስ በማሰባሰብ ላይ ትገኛለች። ለዚህም ተልእኮ በተለይ አባ ወልደ ትንሣኤ ያደረጉት አስተዋጽዖ እጅግ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ነው።

የሂሳብ መግለጫዎችና የቤተ ክርስቲያን እንቅስቃሴ እድገትና ተጨባጭ ሁኔታዎች የሚገልጹ ሪፖርቶች እጅግ ዘመናዊ በሆነ አሠራር ለምእመናኑ በየወቅቱ እንዲቀርቡ ተደርጓል።

ድንገል ማርያም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሎስ አንጀለስ

ቤተ ክርስቲያናችን ገና በመቋቋም ላይ ይገኙ ለነበሩ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት የራሷን ካህናትና ሰባክያን ረዘም ላለ ጊዜ በመላክ የበኩሏን እርዳታ አበርክታለች። ለማሰረጃም የሳን ዲዬጎ ቅዱስ ገብርኤልን፣ የላስ ቪጋስ ቅዱስ ሚካኤልን እንዲሁም የካናዳን አብያተ ክርስቲያናት መጥቀስ ይቻላል።

በማኅበራዊ ጉዳይም ኢትዮጵያውያንን በማቀራረብና እንዲሁም ለከፋውና ሆድ ለባሰው አጋርና የሀገር ናፍቆት መወጫ በመሆን አቅሟ የሚፈቅደውን ሁሉ በማድረግ ላይ ትገኛለች። እዚህ ላይ ሳንጠቅስ ማለፍ የማንፈልገው ቁም ነገር ከሀገሩ ከኢትዮጵያ ውጭ የሚኖር ኢትዮጵያዊ ሁሉ ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚሄደው እንደ ሀገራችን ለአምልኮተ እግዚአብሔር ብቻ ያለመሆኑን ነው። ተቀዳሚውና ዐቢዩ ዓላማ አምልኮተ እግዚአብሔር ቢሆንም በተመሳሳይ መንገድ የሀገሩን የወገኑን የባሕሉን ናፍቆት ለመወጣትም ጭምር ነው። ስለዚህም ነው በእምነት ረገድ እኛን የማይመስሉን የሀገራችን ልጆች በኢትዮጵያዊነት ብቻ አልፎ አልፎ በቤተ ክርስቲያናችን ክብረ በዓል ላይ በመካከላችን የሚገኙት።

እዚህ ላይ በተጨማሪም ልንጠቅሰው የምንወደው ላለፉት ዓመታት ቤተ ክርስቲያናችን ላበረከተችው መንፈሳዊ አገልግሎት ታላቅ ብርታት የሆኑትን ብፁዓን አባቶች ብፁዕ አቡነ መልክ ጼዴቅንና ብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስን ነው። ብፁዓን አባቶቻችን በጸሎታቸውና በአባታዊ ቡራኬያቸው በበዓላት ላይ እየተገኙ በሐዋርያዊ ተልእኳቸው ምእመናንን የሚጎበኙና ሁልጊዜ በአባታዊ ምክራቸው በሃይማኖት እንዲጸኑ የሚያደርጉ ናቸው። እነዚህን ብፁዓን አባቶች በዚህ በሰደት ዓለም የሰጠን ልዑል እግዚአብሔር ይክበር ይመስገን።